

Ζεὺς Κώρυκος

Περίληψη :

Ο Ζεὺς Κώρυκος λατρευόταν σε σπήλαιο της Κωρύκου στην Κιλικία.

Γεωγραφικός εντοπισμός

Κώρυκος Κιλικίας

1. Η λατρεία

Η λατρεία του Διὸς Κωρύκου ἢ Κωρυκίου Ἐπινικίου Τροπαιούχου Ἐπικαρπίου μάς εἶναι γνωστή ἀπὸ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες προερχόμενες ἀπὸ τὸν **αμφιπρόστυλο ναὸ**¹ πάνω ἀπὸ τὸ σπήλαιο τῆς Κωρύκου στὴν **Κιλικία**.

2. Ο μύθος

Ὁ Ἀπολλόδωρος,² στὴν περιγραφή του μύθου τῆς πάλης τοῦ **Διὸς** με τὸν Τυφώνα, ἀναφέρει καὶ τὴ σπηλιά τῆς Κωρύκου. Ὁ Ζεὺς παρακολουθοῦσε τὸν τραυματισμένο ἀπὸ τοὺς κερανοὺς καὶ τὸ δρεπάνι Τυφώνα ἕως τὸ Κάσιον ὄρος, ψηλότερα ἀπὸ τὴ Συρία, ὅπου ὄρμησε νὰ τὸν ἀρπάξει με τὰ χέρια. Τότε ὁ Τυφώνας κουλουριάστηκε με τὶς φιδουρὲς του πάνω στο κορμὶ τοῦ Δία καὶ, σὲ κάποια στιγμή τῆς πάλης τους, τὸ τέρας κατάφερε νὰ ἀρπάξει τὸ δρεπάνι, νὰ κόψει τοὺς τένοντες ἀπὸ τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια τοῦ θεοῦ, νὰ τὸν σηκώσει στὸν ὦμο του ἀναίσθητο καὶ, κουβαλώντας τὸν πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα στὴν Κιλικία, νὰ τὸν γκρεμίσει μέσα στο Κωρύκιον ἄντρο. Τοὺς τένοντες τοῦ θεοῦ ὁ Τυφώνας τοὺς τύλιξε σὲ δέρμα ἀρκούδας, τὸ ἔκρυψε μέσα στὴ σπηλιά καὶ ἔβαλε φύλακα μίᾶ δράκαινα, τὴ Δελφύνη. Σὲ αὐτὴ τὴν περίσταση, χρειάστηκε ὁ Ἐρμῆς καὶ ὁ Αἰγίπαιον νὰ βάλουν ὅλη τὴν πονηρία τους γιὰ νὰ σώσουν τὸ Δία, ὁ ὁποῖος, ὅταν συνήλθε καὶ ξαναβρῆκε τὴ δυνάμη του, ὄρμησε αἰφνιδιαστικὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ κατατρόπωσε τὸν Τυφώνα με τοὺς κερανοὺς του. Στὴν περιγραφή του μύθου ἀπὸ τὸν Ἀπολλόδωρο ἔχουν προφανῶς συνδεθεῖ ἀρμονικὰ περισσότερες παραλλαγές τοῦ μύθου τοῦ Τυφώνα. Στὸ περιστατικὸ με τὸν Τυφώνα ἀναφέρονται ἐπίσης ὁ Πίνδαρος³ καὶ ὁ Αἰσχύλος.⁴

1. Ὁ ναὸς χρονολογεῖται στὸν 1ο αἰ. π.Χ. καὶ περιβάλλεται ἀπὸ πολυγωνικὸ περίβολο τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων.

2. Ἀπολλδ. 1.6.3. 41 κ.ε.

3. Πίνδ., Π1. 16 κ.ε.

4. Αἰσχ., Πρ. 351 κ.ε.

Βιβλιογραφία :

	MacKay T. S. , "The Major Sanctuaries of Pamphylia and Cilicia", Haase, W. – Temporini, H. (eds), <i>ANRW</i> 2.18.3, Berlin 1990, 2.082-2.110
	Bent J. Th. , "A journey to Cilicia Thraceia", <i>JHS</i> , 12, 1891, 206-224
	Feld O., Weber H. , "Tempel und Kirche über der korykischen Grotte (Cennet Cehennem) in Kilikien", <i>IstMitt</i> , 17, 1967, 254-278

Ζεὺς Κόρυκος

Schwabl H., "Zeus", *RE Suppl. 15*, 1978, RE, στήλ. 1170-1172

Δικτυογραφία :

Kilikien

<http://www.kilikien.de/karte/orte/Korykos.pdf>

Γλωσσάριο :

αμφιπρόστυλος ναός, ο

Ναός με κιονοστοιχία στις δύο στενές όψεις (συνήθως από 4 κίονες σε κάθε όψη).